

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETVRTI ODJEL

PREDMET PRAZINA protiv BOSNE I HERCEGOVINE

(Aplikacija br. 32228/11)

PRESUDA

STRASBOURG

5.12.2017. godine

Ova presuda je konačna ali u njoj su moguće redakcijske izmjene.

U predmetu Prazina protiv Bosne i Hercegovine,

Evropski sud za ljudska prava (Četvrti odjel), zasjedajući kao Odbor u sljedećem sastavu:

Carlo Ranzoni, *predsjednik*,

Faris Vehabović,

Péter Paczolay, *sudije*,

i Andrea Tamietti, *zamjenik registrara Odjela*,

nakon vijećanja na sjednici zatvorenoj za javnost dana 14.11.2017. godine, donio je sljedeću presudu koja je usvojena navedenog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovom predmetu pokrenut je na osnovu aplikacije protiv Bosne i Hercegovine (br. 32228/11) koju su prema članu 34. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda („Konvencija“) Sudu podnijela dva državljanina Bosne i Hercegovine, g. Alija Prazina („prvi aplikant“) i g. Armin Prazina („drugi aplikant“), dana 19.04.2011. godine.

2. Aplikante je zastupala gđa S. Poropat, advokat iz Vogošće. Vladu Bosne i Hercegovine („vlada“) zastupala je njena tadašnja zastupnica, gđa M. Mijić.

3. Dana 31.01.2015. godine aplikacija je dostavljena vladi.

ČINJENICE**OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Prvi aplikant živi u Sarajevu. On je djed drugog aplikanta. Drugi aplikant je rođen 1986. godine i živi u Sarajevu.

5. Dana 10.11.2005. godine drugi aplikant je pokrenuo upravni postupak kako bi se njegovom preminulom ocu priznao status borca. Njegov zahtjev je odbijen dana 12.12.2005. godine. Drugi aplikant je podnio žalbu na to rješenje nepoznatog datuma u decembru 2005. ili u januaru 2006. godine.

6. Dana 26.01.2006. godine nadležno ministarstvo je potvrdilo prvostepeno rješenje.

7. Dana 21.01.2008. godine Kantonalni sud u Sarajevu je poništio rješenja od 12.12.2005. i 26.01.2006. godine, i vratio predmet prvostepenom organu. U ponovljenom postupku, zahtjev drugog aplikanta ponovo je odbijen. Posljednju odluku donio je Kantonalni sud u Sarajevu dana 25.09.2012. godine. Ona je dostavljena drugom aplikantu 23.10.2012. godine.

8. U međuvremenu, dana 10.10.2012. godine, Ustavni sud je utvrdio povredu prava drugog aplikanta na suđenje u razumnom roku, ali mu nije dosudio odštetu.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANA 6. STAV 1. KONVENCIJE

9. Aplikanti su se žalili da je dužina postupka bila nespojiva sa zahtjevom koji se odnosi na „razuman rok“. Oni su se pozvali na član 6. stav 1. Konvencije, koji u relevantnom dijelu glasi:

„Prilikom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ... svako ima pravo na ... postupak u razumnom roku, pred...sudom.“

10. Sud zapaža da je postupak pokrenut u decembru 2005. ili januaru 2006. godine kada je drugi aplikant podnio žalbu protiv rješenja od 12.12.2005. godine (vidi tačku 5. ove presude), a završio 23.10.2012. godine kada je posljednja odluka u upravnom postupku dostavljena drugom aplikantu (vidi tačku 7. ove presude). On je prema tome trajao oko šest godina i deset mjeseci pred jednim nivoom nadležnosti (vidi, na primjer i *mutatis mutandis*, *Dumanovski protiv Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije*, br. 13898/02, tačka 35, 8.12.2005).

A. Dopuštenost

1. Prvi aplikant

11. Iako vlada nije stavila prigovor u pogledu nadležnosti Suda *ratione personae*, ovo pitanje iziskuje da ga Sud razmotri *ex officio* (vidi, na primjer, *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine* [VV], br. 27996/06 i 34836/06, tačka 27, ESLJP 2009).

12. U predmetnom slučaju, budući da prvi aplikant nije bio strana u spornom domaćem postupku, on ne može tvrditi da je „žrtva“ povrede zahtjeva koji se odnosi na „razuman rok,“ u smislu člana 34. Konvencije, a do koje je navodno došlo tokom postupka o kojem je riječ (vidi, *mutatis mutandis*, *Milislavljević protiv Bosne i Hercegovine*, br. 7435/04, tačka 23, 3.03.2009). Slijedi da je aplikacija, u dijelu u kojem je podnesena od strane prvog aplikanta, nespojiva *ratione personae* s odredbama Konvencije u smislu člana 35. stav 3., te se mora odbaciti u skladu sa članom 35. stav 4.

2. Drugi aplikant

13. Sud zapaža da pritužba drugog aplikanta nije očigledno neosnovana u smislu člana 35. stav 3. Konvencije. Sud dalje zapaža da ona nije

nedopuštena ni po bilo kojem drugom osnovu, te se stoga mora proglasiti dopuštenom.

B. Meritum

14. Sud ponavlja da se razumnost dužine postupka mora ocjenjivati u svjetlu okolnosti predmeta, te u odnosu na sljedeće kriterije: kompleksnost predmeta, ponašanje aplikanta i relevantnih vlasti, te šta je u pitanju za aplikanta u datom sporu (vidi, među ostalim izvorima, *Frydlender protiv Francuske* [VV], br. 30979/96, tačka 43, ESLJP 2000-VII).

15. Sud je često nalazio povrede člana 6. stav 1. Konvencije u predmetima u kojima je riječ o sličnim pitanjima kao što je ono koje se postavlja u predmetnom slučaju (vidi *Frydlender*, citiran gore).

16. Nakon što je ispitao sve dostavljene materijale, Sud smatra da vlada nije iznijela bilo kakvu činjenicu ili argument koji bi ga mogao uvjeriti da donese drugačiji zaključak u predmetnom slučaju. Imajući u vidu svoju praksu po ovom pitanju, Sud smatra da je u ovom slučaju postupak trajao predugo i nije ispunio zahtjev koji se odnosi na „razuman rok“.

Prema tome, došlo je do povrede člana 6. stav 1. Konvencije u odnosu na drugog aplikanta.

II. NAVODNA POVREDA ČLANA 1. PROTOKOLA BR. 1 UZ KONVENCIJU

17. Drugi aplikant ističe da je zbog dužine postupka koji je predmet pritužbe, povrijeđeno njegovo pravo na mirno uživanje imovine kako to jamči član 1. Protokola br. 1.

18. Sud zapaža da je ova pritužba povezana s onom koja je razmotrena u prethodnom dijelu, te se stoga također mora proglasiti dopuštenom.

19. Imajući u vidu svoj zaključak prema članu 6. stav 1. (vidi tačku 16. gore u tekstu), Sud smatra da nema potrebe ispitivati da li je u ovom slučaju došlo do povrede člana 1. Protokola br. 1 u odnosu na drugog aplikanta (vidi *Zanghì protiv Italije*, 19.02.1991, tačka 23, Serija A br. 194-C).

III. PRIMJENA ČLANA 41. KONVENCIJE

20. Član 41. Konvencije propisuje:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije ili njenih protokola, a domaće pravo visoke ugovorne strane o kojoj je riječ dozvoljava samo djelimično obeštećenje, Sud će, po potrebi, pružiti pravičnu naknadu oštećenoj stranci.“

A. Odšteta

21. Drugi aplikant potražuje 18.000 konvertibilnih maraka (KM – približno 9.200 eura (EUR)), na ime nematerijalne štete.

22. Vlada je osporila ovaj zahtjev.

23. Sud smatra da je drugi aplikant morao pretrpjeti nematerijalnu štetu. Odlučujući na pravičnoj osnovi, Sud drugom aplikantu dosuđuje 2.400 eura po ovoj stavci.

B. Troškovi i izdaci

24. Drugi aplikant također potražuje iznos od 19.740 BAM (oko 10.100 eura) na ime troškova i izdataka koje je imao u postupcima pred domaćim sudovima, kao i u postupku pred Sudom.

25. Vlada je osporila taj zahtjev.

26. Prema praksi Suda, aplikant ima pravo na naknadu troškova i izdataka samo u mjeri u kojoj je pokazano da su oni zaista nastali, da su bili neophodni i da je njihov iznos opravdan. To znači da ih je aplikant platio ili da ih je dužan platiti u skladu s pravnom ili ugovornom obavezom, te da su oni bili neizbježni kako bi se spriječile utvrđene povrede ili da bi se dobilo obeštećenje. Sud zahtijeva podnošenje računa i faktura sa stavkama troškova koje sadrže dovoljno detalja kako bi Sud mogao utvrditi u kojoj mjeri su navedeni uvjeti ispunjeni (vidi *Maktouf i Damjanović protiv Bosne i Hercegovine* [VV], br. 2312/08 i 34179/08, tačka 94, ESLJP 2013 (izvaci)). U predmetnom slučaju, imajući u vidu dokumente koji se nalaze u njegovom posjedu i navedene kriterije, Sud smatra opravdanim dosuditi iznos od 500 eura za troškove po svim stavkama.

C. Zatezna kamata

27. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata zasniva na najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ NAVEDENIH RAZLOGA, SUD, JEDNOGLASNO,

1. *Proglašava* aplikaciju dopuštenom u pogledu drugog aplikanta, a preostali dio aplikacije nedopuštenim;

2. *Utvrdjuje* da je došlo do povrede člana 6. stav 1. Konvencije u odnosu na drugog aplikanta;
3. *Utvrdjuje* da nema potrebe ispitivati da li je došlo povrede člana 1. Protokola br. 1 u odnosu na drugog aplikanta;
4. *Utvrdjuje*
 - (a) da je tužena država dužna isplatiti drugom aplikantu, u roku od tri mjeseca, sljedeće iznose koji će biti pretvoreni u valutu tužene države po tečaju koji se primjenjuje na dan izmirenja:
 - (i) 2.400 EUR (dvije hiljade i četiri stotine eura), kao i svaki porez koji se može zaračunati, na ime nematerijalne štete;
 - (ii) 500 EUR (pet stotina eura) kao i svaki porez koji se drugom aplikantu može zaračunati, na ime troškova i izdataka;
 - (b) da će se od isteka navedenog roka od tri mjeseca pa do isplate obračunavati obična kamata na navedene iznose po stopi jednakoj najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke uvećanoj za tri postotna boda;
5. *Odbija* preostali dio zahtjeva drugog aplikanta za pravičnu naknadu.

Sačinjeno na engleskom jeziku i dostavljeno u pisanom obliku dana 5.12.2017. godine u skladu s pravilom 77. stavovi 2. i 3. Pravila Suda.

Andrea Tamietti
zamjenik registrara

Carlo Ranzoni
predsjednik